

přítomných z té oblasti školství, v níž působí. Konference byla přínosná svým značným rozsahem infor-

mací a poznatků o různých otázkách školské politiky a měla ryze pracovní charakter.

- bt -

INFORMACE O STAVU SOUKROMÉHO VYSOKÉHO ŠKOLSTVÍ V ROCE 2004

Soukromé vysoké školy (dále jen „SVŠ“) je možné zřizovat od roku 1999 podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon“). Státní souhlas k působení jako SVŠ získalo od ministerstva do konce roku 2004 celkem 37 SVŠ se sídly ve 14 městech ČR (v Praze, Brně, Kunovicích, Karlových Varech, Ostravě, Mladé Boleslavi, Ústí nad Labem, Plzni, Kladně, Třebíči, Kolíně, Českých Budějovicích, Písku a v Přerově). Z tohoto počtu SVŠ jich 21 působilo v Praze a 4 v Brně. 15 SVŠ působilo jako o.p.s., 15 jako s.r.o. a 7 jako a.s.

Studijní programy

Na SVŠ bylo k 31. 12. 2004 akreditováno celkem 53 bakalářských studijních programů se 101 studijními obory, 1 magisterský studijní program (na Literární akademii – Soukromé vysoké škole Josefa Škvoreckého, s.r.o.) (dále jen „LA Praha“) se 6 studijními obory a 9 navazujících magisterských studijních programů (1 na Mezinárodním baptistickém teologickém semináři Evropské baptistické federace, o.p.s. (dále jen „MBTS Praha“), 1 na Anglo-americké vysoké škole, o.p.s. (dále jen „AAVŠ Praha“), 1 na Vysoké škole Jana Ámose Komenského, s.r.o. (dále jen „VŠJAK Praha“), 2 na Bankovním institutu vysoké školy, a.s. (dále jen „BIVŠ Praha“), 1 na Vysoké škole hotelové v Praze 8, s.r.o. (dále jen „VŠH Praha“) a 3 na Vysoké škole finanční a správní, o.p.s. (dále jen „VŠFS Praha“) s 10 studijními obory.

Celkem sedm SVŠ (AAVŠ Praha, University of New York in Prague, s.r.o. (dále jen „UNYP Praha“), MBTS Praha, VŠH Praha, VŠJAK Praha, ŠKODA AUTO a.s. Vysoká škola (dále jen „ŠAVŠ Mladá Boleslav“) a Vysoká škola cestovního ruchu, hotelnictví a lázeňství, s.r.o. (dále jen „VŠCRHL Praha“) připravilo své akreditované studijní programy v anglickém jazyce.

Celkem se jednalo o 11 studijních programů (8 bakalářských a 3 navazující magisterské) se 14 studijními obory. BIVŠ Praha navíc připravila jeden svůj studijní program se třemi studijními obory v ruském jazyce. Oproti roku 2003 se tak počet 4 SVŠ s akreditovanými studijními programy v anglickém jazyce rozšířil v roce 2004 o další tři – o VŠJAK Praha, ŠAVŠ Mladá Boleslav a VŠCRHL Praha.

58 % svých akreditovaných bakalářských a magisterských studijních programů připravily SVŠ v roce 2004 pro realizaci jen v prezenční formě studia a 42 % akreditovaných studijních programů pro realizaci současně v prezenční i kombinované formě studia.

Programy celoživotního vzdělávání v roce 2004 nabízelo a uskutečňovalo nebo k realizaci intenzivně připravovalo 65,7 % SVŠ.

Modulárně budované studijní programy v uvedeném roce mělo a kreditní systémy při kvantifikovaném hodnocení průběhu studia využívalo nebo pro využívání připravovalo 82,9 % SVŠ. Až na dvě výjimky (AAVŠ Praha a UNYP Praha) se jednalo o systémy kompatibilní s European Credit Transfer System (dále

jen „ECTS“). AAVŠ Praha a UNYP Praha hodnotily předměty studijních programů kreditním systémem používaným v USA a současně zpracovaly převodníky na ECTS.

Uchazeči o studium, studenti a absolventi

Uchazeči o studium

Na SVŠ podalo v roce 2004 přihlášky 10 540 uchazečů o studium. Z nich se přijímacího řízení zúčastnilo 9251 uchazečů, podmínky pro přijetí splnilo 9006 uchazečů, přijato bylo 8812 uchazečů a ke studiu skutečně nastoupilo 8073 uchazečů o studium.

Méně než 100 zapsaných uchazečů vykázalo v roce 2004 13 SVŠ, 100 až 200 zapsaných uchazečů 9 SVŠ a více než 200 zapsaných uchazečů o studium 9 SVŠ. Na SVŠ bylo přijato v průměru 87,3 % uchazečů o studium. Největší zájem o studium vykázaly VŠJAK Praha (1588 uchazečů), BIVŠ Praha (1416), VŠFS Praha (1077) a Vysoká škola podnikání, a.s. (dále jen „VŠP Ostrava“) (722 uchazečů). Všechny uchazeče o studium přijala v roce 2004 jediná SVŠ – VŠH Praha.

Studenti

Podle údajů z výročních zpráv SVŠ studovalo v roce 2004 v 53 bakalářských studijních programech celkem 16 239 studentů (7485 v prezenční a 8754 v kombinované formě studia), z toho 2491 zahraničních (779 v prezenční a 1712 v kombinované formě studia) a v 10 akreditovaných magisterských studijních programech celkem 1423 studentů (553 v prezenční a 870 v kombinované formě studia), z toho 121 zahraničních (17 v prezenční a 104 v kombinované formě studia).

Méně než 200 studentů bylo v roce 2004 na 13 SVŠ, 200 až 500 studentů vykázalo 15 SVŠ a více než 500 studentů 7 SVŠ.

Z údajů z výročních zpráv soukromých vysokých škol dále vyplynulo, že již 4 SVŠ překročily hranici 1000 studentů a 3 SVŠ (VŠJAK Praha, VŠFS Praha a BIVŠ Praha) překročily již hranici 2000 studentů. Konkrétně VŠFS Praha měla v roce 2004 2723 studentů, VŠJAK Praha měla 2550 studentů a BIVŠ Praha 2049 studentů. VŠP Ostrava měla pro úplnost 1524 studentů a VŠH Praha 1209 studentů.

Nejvíce zahraničních studentů na SVŠ bylo v roce 2004 ze Slovenska (celkem 2011), z Ruska (118) a z Ukrajiny (114) a největší počet zahraničních studentů měly konkrétně tyto SVŠ: BIVŠ Praha (913), VŠJAK Praha (747), UNYP Praha (202), VŠP Ostrava (147) a AAVŠ Praha (142). Relativně největší poměrné zastoupení zahraničních studentů v relaci k českým studentům měl v roce 2004 MBTS Praha (100 %). Je však třeba mít na paměti velmi nízký celkový počet studentů MBTS Praha (17). Velké poměrné zastoupení zahraničních studentů bylo v roce 2004 také na UNYP Praha (55,3 %), na BIVŠ Praha (44,9 %) a na AAVŠ Praha (40,9 %).

Ze sledovaných SVŠ mělo v roce 2004 zahraniční posluchače 27 SVŠ. Zahraniční studenti pocházeli celkově z 53 zemí.

Na 7 SVŠ (na Vysoké škole v Plzni, o.p.s. (dále jen „VŠ Plzeň“), na Západomoravské vysoké škole Třebíč, o.p.s. (dále jen „ZMVŠ Třebíč“), na Vysoké škole evropských a regionálních studií, o.p.s. (dále jen „VŠERS České Budějovice“), na Rašínově vysoké škole, s.r.o. (dále jen „RVŠ Brno“), na Filmové akademii Miroslava Ondříčka v Písku, o.p.s. (dále jen „FAMO Písek“), na Newton College, a.s. (dále jen „NC Praha“) a na Vysoké škole logistiky, o.p.s. (dále jen „VŠL Přerov“) naproti tomu žádní zahraniční studenti v roce 2004 nestudovali.

28 SVŠ uvedlo v roce 2004 počty studentů, kteří z různých důvodů studia zanechali. Neúspěšných bylo celkem 1409 studentů, z toho 126 zahraničních. Studijní neúspěšnost se nejčastěji pohybovala mezi 0 až 5 %, a to na 11 SVŠ. Na 10 SVŠ se vykázaná studijní neúspěšnost pohybovala mezi 5–10 % a nulovou studijní neúspěšnost vykázaly 3 SVŠ – VŠCRHL Praha, MBTS Praha a Pražský technologický institut, o.p.s. (dále jen „PTI Praha“).

Naopak nejvyšší studijní neúspěšnost vykázaly 4 SVŠ: 25,4 % Vysoká škola manažerské informatiky a ekonomiky, a.s. (dále jen „VŠMIE Praha“), 18,6 % Vysoká škola Karlovy Vary, o.p.s. (dále jen „VŠ Karlovy Vary“), 18,5 % Evropský polytechnický institut, s.r.o. (dále jen „EPI Kunovice“) a 17,8 % ŠAVŠ Mladá Boleslav.

V meziročním srovnání se počet studentů SVŠ zvýšil v roce 2004 oproti roku 2003 o 3528 studentů

a počet jejich zahraničních studentů se zvýšil v roce 2004 oproti roku 2003 o 1061 studentů.

Při celkovém počtu studentů na našich VŠ (298 196 studentů podle stavu k 31. 10. 2004 uvedeného ve Statistické ročence školství, ÚIV) reprezentoval v roce 2004 počet studentů SVŠ 5,9 % všech vysokoškoláků.

Absolventi

V roce 2004 činil počet absolventů SVŠ 2085; z toho 65 zahraničních. Přitom v magisterských programech absolvovalo 65 studentů (z toho 3 zahraniční) a v bakalářských programech 2020 studentů (z toho 62 zahraničních).

Absolventy mělo v roce 2004 již 21 SVŠ. Nejvíce absolventů měly v roce 2004 VŠH Praha (528 absolventů), VŠFS Praha (349) a VŠJAK Praha (202 absolventů). Naopak nejméně absolventů měly Vysoká škola obchodní v Praze, o.p.s. (dále jen „VŠO Praha“) (3 absolventy), PTI Praha (8), Institut restaurování a konzervačních technik Litomyšl, o.p.s., (dále jen „IRKT Litomyšl“) a LA Praha (po 14 absolventech).

V roce 2004 tvořili absolventi SVŠ již 5,24 % všech absolventů českých vysokých škol.

Akademičtí pracovníci

Na SVŠ působilo k 31. 12. 2004 celkem 1778 vyučujících, z toho 139 profesorů a 320 docentů. V přepočtu na celé pracovní úvazky se jedná o 924 „pracovní místa“, z toho profesory bylo obsazeno 81 a docenty 182 „míst“.

Z hlediska věkové struktury převažoval, stejně jako v roce předchozím, u profesorů věk nad 60 let a u docentů věk nad 50 let.

Nejvyšší přepočtené počty profesorů a docentů vykazaly BIVŠ Praha, VŠFS Praha a VŠH Praha. Naopak nejmenší počty vykazaly IRKT Litomyšl a RVŠ Brno.

Z hlediska absolutních počtů pracovníků bylo v roce 2004 nejvíce akademických pracovníků na VŠFS Praha (225), na BIVŠ Praha (120) a na VŠP Ostrava (108). Nejnižší absolutní počty pracovníků byly naopak na Vysoké škole Karla Engliš v Brně, a.s. (dále jen

„VŠKE Brno“) (9), VŠL Přerov (9) a na RVŠ Brno (15). Nejvíce profesorů bylo v roce 2004 na EPI Kunovice (9), BIVŠ Praha (8), VŠJAK Praha (8) a Vysoké škole ekonomie a managementu, s.r.o. (dále jen „VŠEM Ústí nad Labem“) (rovněž 8) a nejvíce docentů na BIVŠ Praha (30), VŠFS Praha (28) a na VŠJAK Praha (20).

V roce 2004 působilo na SVŠ na pracovní úvazek 0,7–1,0 celkem 40 pedagogických pracovníků na pozici „profesor“ a 105 na pozici „docent“. Nejvíce profesorů působících na pracovní úvazek 0,7–1,0 (4 profesory) vykazaly EPI Kunovice, VŠH Praha a VŠJAK Praha; nejvíce docentů na pracovní úvazek 0,7–1,0 působilo v roce 2004 na VŠFS Praha (15), na VŠJAK (10), na VŠH Praha (10) a na Soukromé vysoké škole ekonomických studií, s.r.o. (dále jen „SVŠES Praha“) (také 10 docentů).

Tvůrčí činnost SVŠ

Nejširší škálu a největší objem tvůrčích aktivit vykazovaly v roce 2004 SVŠ, které existují nejdéle.

V roce 2004 zorganizovalo konference 58,6 % SVŠ, semináře 61,4 % SVŠ a odborné kurzy 29,6 % SVŠ. Vysokoškolské učebnice a skripta připravilo a vydalo 47,6 % SVŠ. Do grantových soutěží v rámci EU a ČR se zapojilo 45,2 % SVŠ.

Dvoustrannou mezinárodní spolupráci s obdobně odborně zaměřenými českými a zahraničními vysokými školami rozvíjelo v roce 2004 65,7 % SVŠ, do multilaterální spolupráce v rámci evropských programů vstoupilo 36,9 % SVŠ. Činnost v rámci mezinárodních organizací a institucí rozvíjelo 21,7 % SVŠ. S českými podniky a organizacemi spolupracovalo 32,3 % SVŠ. Aplikovaný výzkum a vývoj v rámci České republiky nebo se zahraničím rozvíjelo 18,9 % SVŠ.

Materiální a technické, prostorové, informační a finanční zajištění

Materiální a technické zajištění jednotlivých SVŠ se vzájemně často velmi lišilo v závislosti na konkrétních podmínkách a potřebách, za nichž jednotlivé SVŠ vznikly a rozvíjely se. Celkově lze říci, že všechny SVŠ průběžně a v závislosti na svých aktuálních finančních možnostech usilovaly o zlepšení svého

materiálně-technického zajištění. Vesměs plnily podmínky prostorového zabezpečení uvedené v jejich žádostech o udělení státního souhlasu. Řada SVŠ uvedla dislokovaná pracoviště – BIVŠ Praha (Břeclav, Teplice), EPI Kunovice (Hodonín, Uherský Brod), VŠH Praha (Karlovy Vary, Poděbrady), VŠFS Praha (Most, Kladno), VŠP Ostrava (Praha, Písek, Jeseník, Třinec, Nový Jičín, Bruntál, Olomouc, Havířov), VŠJAK Praha (Česká Lípa, Frýdek-Místek), Vysoká škola aplikovaného práva, s.r.o. (dále jen „VŠAP Praha“) (studijní středisko v Brně) a VŠEM Ústí nad Labem (studijní středisko v Ústí nad Labem).

Informačnímu a komunikačnímu zajištění své činnosti věnovaly SVŠ značnou pozornost. Jednak formou průběžné modernizace svého hardwarového i softwarového vybavení a jeho rozšiřování, jednak formou budování knihoven a studoven. Lze konstatovat, že stav v této oblasti odpovídal nejen předpokládaným údajům, jak byly uvedeny v žádostech o udělení státního souhlasu, ale v řadě případů je převyšoval. Většina SVŠ budovala a rozvíjela své vnitřní informační systémy – intranet a rozšiřovala kapacity přístupu na internet, a to především pro kombinované formy studia a průběžně se vybavovala prostředky výpočetní, audiovizuální a telekomunikační techniky v rozsahu pokrývajícím základní nároky na využití současných informačních technologií ve všech oblastech činnosti vysoké školy, včetně přípravy a uplatnění eLearningu (metody elektronických výukových programů).

Odborné knihovny a studovny v roce 2004 již měly nebo postupně budovaly všechny SVŠ. Rovněž přístup na internet zajistily svým studentům všechny SVŠ. Některé SVŠ (např. EPI Kunovice, VŠFS Praha, VŠP Ostrava, ŠAVŠ Mladá Boleslav, SVŠES Praha, AAVŠ Praha nebo VŠMIE Praha) zavedly nebo se připravily na zavedení eLearningu. Některé z nich přikročily i k digitalizaci knižního fondu (např. VŠEM Ústí nad Labem).

Hodnocení SVŠ

Akreditační komise v roce 2004 dokončila hodnocení pěti SVŠ a u dalších tří hodnocení zahájila. V souladu se zákonem o vysokých školách a se svým statutem se Akreditační komise při hodnocení zaměřovala jak na specifickou problematiku akreditovaných činností, tak i na hodnocení chodu vysoké školy jako celku (tzv. institucionální hodnocení). V roce 2004 probíhalo

hodnocení následujících SVŠ: Střeďočeského vysokoškolského institutu, s.r.o. (dále jen „SVI Kladno“), Vysoké školy mezinárodních a veřejných vztahů Praha, o.p.s. (dále jen „VŠMVPV Praha“), LA Praha, PTI Praha, VŠMIE Praha, VŠEM Ústí nad Labem a IRKT Litomyšl. Hodnocení bylo realizováno kombinací dotazníkové metody (vysoká škola předávala o sobě údaje formou vyplněného dotazníku, který pro tento účel připravila Akreditační komise) a návštěvy účelové pracovní skupiny na vysoké škole. Při hodnocení akreditovaných činností si komise všímala zejména změn, ke kterým došlo při uskutečňování studijního programu od stavu existujícího při akreditaci. Zvláštní důraz přitom kladla na charakter studijních programů, změny v profilech absolventa, změny v podmínkách, které musí student v průběhu studia splnit, včetně obsahu státních zkoušek, rozsahu praxí, na podobu tvůrčí činnosti a na vývoj personálního a informačního zajištění akreditovaných činností. Při institucionálním hodnocení vysoké školy si Akreditační komise všímala způsobu řízení instituce, účelnosti vnitřního strukturování školy do kateder, ústavů a institutů, interních evaluačních systémů, studentského zázemí (včetně možností studentů ovlivňovat dění ve škole) atd. Návštěvy účelové pracovní skupiny na vysoké škole zahrnovaly jak část sledovací (návštěva výuky, sledování dění ve škole), tak část rozhovorů (se studenty, s pedagogickými pracovníky, s vedením školy). Hodnocení bylo uzavíráno za účasti zástupců hodnocených institucí na zasedání Akreditační komise. Zprávy z hodnocení (včetně případného vyjádření hodnocené vysoké školy) byly zveřejněny na internetových stránkách Akreditační komise na adrese: www.msmt.cz – Vysoké školy – Akreditační komise – Hodnocení vysokých škol – Zprávy z hodnocení a přijatá doporučení.

Akreditační komise konstatovala na základě hodnocení SVŠ především tyto obecné nedostatky:

- nedostačující výuka cizích jazyků (obvykle nízká hodinová dotace nebo nerovnoměrné rozložení do všech let studia);
- nižší počet seminářů a cvičení ve prospěch přednášek;
- obcházení kombinované formy studia pomocí vytváření tzv. individuálních studijních plánů;
- nedostačující tvůrčí činnost nebo činnost úzce orientovaná pouze na vlastní pedagogickou práci;

- nižší počet studentů oproti předpokládanému stavu, zejména v prezenční formě studia;
- nižší počty interních pedagogických pracovníků;
- nedostatečné vnitřní evaluační systémy;
- nedostačující prostorové zajištění vzhledem k předpokládanému nárůstu počtu studentů a rozvoji informačního zázemí školy;
- omezenost knihovních fondů nebo jejich nereprezentativnost vzhledem k akreditovaným studijním programům;
- ve dvou případech (LA Praha, VŠMIE Praha) Akreditační komise zjistila nedostatky při uskutečňování akreditovaných činností a ve smyslu příslušných ustanovení zákona doporučila školám zjednat nápravu;
- ve dvou případech (SVI Kladno, PTI Praha) Akreditační komise zjistila závažné nedostatky při uskutečňování akreditovaných činností a navrhla ministerstvu omezení akreditace studijního programu spočívající v zákazu přijímat ke studiu další uchazeče.

- vv - - pm -

GAUDEAMUS 2005

Výsledky sociologického šetření

V listopadu 2005 proběhl v areálu brněnského Výstaviště, v pavilonu G2, veletrh pomaturitního a celoživotního vzdělávání GAUDEAMUS 2005. V roce 2005 byl veletrh GAUDEAMUS podruhé také veletrhem celoživotního vzdělávání. Výstava má již třináctiletou tradici a za podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) a vynikajícího pořadatele *Ing. Pavla Mikuly* ze společnosti MP-Soft s.r.o. dosahuje vysoké návštěvnosti. Rok 2005 znamenal nejen nárůst počtu vystavovatelů (celkem 102), ale zejména obdivuhodná byla návštěvnost, která během čtyř dnů dosáhla rekordního počtu 29 460 návštěvníků.

Na veletrhu GAUDEAMUS se uskutečnilo dotazníkové šetření. Paralelně s dvěma dotazníky orientovanými na problematiku studentů, které připravilo na veletrhu GAUDEAMUS Centrum pro studium vysokého školství (CSVŠ), uskutečňoval svůj vlastní průzkum také pořadatel.

Průzkumu pořadatele se podle slosovateľných kuponů zúčastnilo celkem 6970 studentů (správně vyplněných dotazníků). Ve struktuře návštěvnosti dominovali studenti 4. a 3. ročníků středních škol – celkem 88,0 %. V pořadí zastoupených měst bylo

nejvíce zastoupeno Brno, následováno Ostravou, Přerovem, Jihlavou, Olomoucí, Zlínem a Prahou. Podíl krajů na návštěvnosti byl nejvyšší u kraje Jihomoravského (21,1 %), dále to byl kraj Moravskoslezský (15,3 %), Zlínský (10,7 %) a Olomoucký (10,1 %). Poměrně velká byla již tradičně účast návštěvníků ze Slovenska (5,5 %). Celkem se veletrhu zúčastnili návštěvníci z 1180 míst z České republiky, z toho 76 míst ze Slovenska. Současně byly pořadatelem sledovány údaje týkající se charakteristiky cílových skupin. Studenti odpovídali na tři otázky týkající se volby oboru, studijního programu a vlivu, který berou v úvahu při rozhodování o dalším studiu.

Podle výsledků a srovnání průzkumu pořadatele s předchozím rokem vyplývá zvýšený zájem o obory ekonomické (+2,5 %) a společensko-vědní (+1,8 %), zatímco úbytek zájmu je zejména markantní u technických oborů (-1,9 %). Na otázku, jakým studijním programem by chtěl dotazovaný ukončit svá studia, převážilo bakalářské studium a bakalářské studium s možností následného pokračování (celkem 56 %) před studiem magisterským (29,8 %). Velmi malý zájem projevili studenti o studium na VOŠ – pouze 8,2 %, 6,0 % neví, nebo není rozhodnuto. Studenti

	1	2	3	4	5	nehodnoceno
Finanční ohodnocení	10,5	13,6	23,9	23,2	12,0	16,8
Pravděpodobnost získání zaměstnání	20,6	27,0	21,4	11,1	3,9	16,0
Předcházející vzdělání	7,4	14,1	11,8	9,7	39,1	17,9
Prestiž profese	7,9	13,7	16,6	24,6	20,1	17,1
Moje předpoklady (schopnosti a zájmy)	49,8	15,9	8,3	9,6	2,5	13,9